

Zdzisław Zblewski

Od Redakcji

Pamięć i Sprawiedliwość 11/2 (20), 9-10

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Od Redakcji

Wątkiem przewodnim numeru czasopisma „Pamięć i Sprawiedliwość”, który oddajemy do rąk Czytelników, są zagadnienia metodologii badań nad najnowszą historią Polski. Nie ulega wątpliwości, że studia nad nieodległą przeszłością spotykają się nie tylko z szerokim zainteresowaniem społecznym, ale także stawiają przed naukowcami szereg trudnych problemów z dziedziny metodyki i metodologii badań historycznych. O tym, że zagadnienia te stanowią w gronie historyków przedmiot ożywionej wymiany poglądów, można przekonać się z przebiegu dyskusji, której zapis otwiera niniejszy numer. Dyskusja ta jest swoistym wprowadzeniem do działu „Studia”, zawierającego cztery obszernie artykuły, w których Krzysztof Brzechczyn zajął się problemem wiarygodności materiałów wytworzonych przez bezpiekę, Piotr Witek podzielił się swoimi refleksjami metodologicznymi w tekście będącym w dużej mierze polemiką z wydaną w 2006 r. książką *Wokół teczek bezpieki. Zagadnienia metodologiczno-źródłoznawcze*, Agata Stolarz omówiła problematykę historii mówionej w warsztacie historyka mentalności, Iwona Kościeszka zaś podjęła temat kategorii wzniosłości w historiografii PRL.

W dziale „Varia” zamieszczonych zostało trzynaście artykułów. Pierwszy z nich, autorstwa Marty Bogackiej, omawia okupacyjne losy Tadeusza Pietrzykowskiego – jednego z najbardziej znanych polskich pięściarzy. Z kolei znakomicie udokumentowany tekst Anny Wilk dotyczy przesiedlenia ludności łemkowskiej z powiatu nowosądeckiego na teren USRR w latach 1945–1956. Marcin Żukowski, pisząc na temat kształtowania się w powojennym Gdańsku Komitetu Wojewódzkiego PZPR, szczegółowo rekonstruuje proces „zjednoczenia” struktur partyjnych PPR i PPS. Lat powojennych dotyczy także artykuł Tomasza Osińskiego, będący przyczynkiem do dziejów ziemiaństwa po II wojnie światowej, poświęcony polityce personalnej Państwowych Nieruchomości Ziemijskich, funkcjonujących po wojnie zaledwie trzy lata. Na uwagę Czytelników z pewnością zasługują też opracowania Bartłomieja Noszczaka *Drogi i bezdroża młodzieżowej konspiracji. Klub Wykolejeńców (1950–1951)* oraz Marcina Kruszyńskiego „*Trudne*” *życiorysy lubelskich uczonych – przyczynek do biografii Aleksandra Kierka*.

Pozostałe artykuły, zamieszczone w dziale „Varia”, dotyczą różnych aspektów funkcjonowania struktur szeroko rozumianego aparatu represji. I tak Łukasz Grabowski i Marcin Maruszak zajęli się strukturami i zadaniami Zwiadu Wojsk Ochrony Pogranicza i Kontroli Ruchu Granicznego; Stanisław Koller omówił zasady brakowania i niszczenia materiałów SB, obowiązujące w MSW w latach 1956–1990; Mirosław Sikora przedstawił działania podejmowane przez SB w obszarze gospodarki w ostatniej dekadzie PRL; Dominik Sokołowski i Radosław Żydonik, omawiając pracę ewidencyjną SB, na przykładzie Janusza Molki przedstawili kulisty błędnej rejestracji tajnego współpracownika SB ps. „Majewski”; Zbigniew Bereszyński podjął kolejną w literaturze przedmiotu próbę zmierzenia się z problematyką wiarygodności materiałów bezpieki. Dział zamykają dwa teksty – Henry’ego Leide, który na wybranych przykładach zaprezentował działania, jakie podejmowało Ministerstwo Bezpieczeństwa Państwowego NRD

w zakresie ścigania nazistowskich zbrodniarzy, oraz Grzegorza Rossolińskiego-Liebe, przedstawiający funkcjonowanie kultu Stepana Bandery wśród ukraińskiej diaspory w Kanadzie.

W niniejszym numerze „Pamięci i Sprawiedliwości” w dziale „Dokumenty” publikujemy tekst Pawła Madejskiego o napisach i znakach pozostawionych przez osoby przetrzymywane w aresztach i więzieniach Lublina w latach 1944–1953.

Numer tradycyjnie zamyka dział „Recenzje”. Czytelnik znajdzie w nim krytyczne omówienia książek Timothy’ego Snydera, Janusza Królikowskiego oraz Slobodana Selinicia; autorami recenzji są: Alexander Gogun, Mirosław Szumiło i Mateusz Sokulski.

Zdzisław Zblewski